

**МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ
БЕЛАРУСЬ
БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
БИОЛОГИЧЕСКИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра общей экологии и методики преподавания
биологии**

**Аннотация к дипломной работе “ПЛОТНОСТЬ И
РАЗМЕРНО–ВОЗРАСТНАЯ СТРУКТУРА ПОПУЛЯЦИИ
DREISSENA POLYMORPHA (PALLAS) В БОЛЬШОМ ПЛЕСЕ
ОЗЕРА НАРОЧЬ”**

Кожевников Иван Дмитриевич

Научный руководитель Т.А. Макаревич

Минск, 2018

РЭФЕРАТ

Шчыльнасць і размерна-узроставае структура папуляцыі двухстворкавых малюскаў *Dreissena polymorpha* (Pallas) у вялікім плёсе возера Нарач.

Дыпломная праца 55 с., 19 мал., 3 табл., 37 крыніц.

DREISSENA POLYMORPHA, ВЯЛИКИ ПЛЕС ВОЗЕРА НАРАЧ, ШЧЫЛЬНАСЦЬ ПАПУЛЯЦЫІ, РАЗМЕРНАЯ СТРУКТУРА, УЗРОСТАВАЯ СТРУКТУРА, МОРФА-ФИИЯЛАИЧНАЯ ХАРАТЭРЫСТЫКА, БІЯМАССА.

Аб'ект даследавання: папуляцыя *D. polymorpha* ў вялікім плёсе воз. Нарач.

Мэта: ацаніць шчыльнасць і ахарактарызаваць структуру папуляцыі дрэйссены ў вялікім плёсе возера Нарач.

Метады даследавання: стандартныя палявыя і лабараторныя гідрабіялагічныя метады.

У ходзе даследавання былі абмераны пробы дрэйссены з 5 трансект ў вялікім плёсе возера Нарач. Пункты пробаадбора ахарактарызуюцца рознай шчыльнасцю з 64 да 3922 малюскаў на 1м^2 . Сярэднія значэнні шчыльнасці папуляцыі на грунтах 223 арг/м^2 , а на макрафітах адпаведна 1444 арг/м^2 .

Біямаса таксама змяняецца ў шырокіх межах ад $7,88\text{ г/м}^2$ да 3100 г/м^2 што ў сярэднім дае нам 375 г/м^2 . Дадзеныя аб біямасе і шчыльнасці не маюць істотных адрозненняў у параўнанні з дадзенымі за 2006 год і даюць нам магчымасць сцвярджаць, што папуляцыя дрэйсен знаходзіцца ў стабілізаваным стане.

Для ацэнкі размерна-узроставай структуры было пабудавана 18 графікаў, якія адлюстроўваюць колькасць розных размерных груп малюскаў. На аснове дадзеных аб адпаведнасці лінейных памераў узросту малюскаў можна зрабіць выснову аб тым, што 16 з 18 проб уключаюць да 98% сегалетак дрэйссены, што можна растлумачыць асаблівасцямі макрафітаў як субстрата для прымацавання.

РЕФЕРАТ

Плотность и размерно–возрастная структура популяции двустворчатого моллюска *Dreissena polymorpha* (Pallas) в большом плесе озера нарочь.

Дипломная работа 55 с., 19 рис., 3 табл., 37 источников.

DREISSENA POLYMORPHA, БОЛЬШОЙ ПЛЕС ОЗЕРА НАРОЧ, ПЛОТНОСТЬ ПОПУЛЯЦИИ, РАЗМЕРНАЯ СТРУКТУРА, ВОЗРАСТНАЯ СТРУКТУРА, МОРФО–ФИЗИОЛОГИЧЕСКАЯ ХАРАТЕРИСТИКА, БИОМАССА.

Объект исследования: популяция *Dreissena polymorpha* (Pallas) в большом плесе оз. Нарочь.

Цель: оценить плотность и охарактеризовать структуру популяции дрейссены в большом плесе озера Нарочь.

Методы исследования: стандартные полевые и лабораторные гидробиологические методы.

В ходе исследования были обмеряны пробы с 5 трансект в большом плесе озера нарочь. Точки проботбора характеризуются различной плотностью в пределах (64-3922) экз/м². Средние значения плотности популяции располагающихся на грунте равны 223 орг/м², а на макрофитах соответственно 1444 орг/м².

Биомасса также варьирует в широком пределе от 7,88 г/м² до 3100 г/м², что в среднем составляет 375 г/м². Данные о биомассе и плотности не имеют существенных отличий в сравнении с данными за 2006 год и дают нам возможность утверждать, что популяция дрейссены находится в стабилизированном состоянии.

Для оценки размерно-возрастной структуры было построено 18 графиков, отражающих численность разных размерных групп моллюсков. На основании данных о соответствии линейных размеров возрасту моллюсков можно сделать вывод о том, что 16 из 18 проб содержат до 98 % сеголеток дрейссены, что можно объяснить особенностями макрофитов как субстрата для прикрепления.

ABSTRACT

The density and size-age structure of the population of the bivalve mollusc *Dreissena polymorpha* (Pallas) in the large reaches of the lake are deliberate.

Diploma work 55p., 19 Fig., 3 tables, 37 sources.

DREISSENA POLYMORPHA, POPULATION DENSITY, DIMENSIONAL STRUCTURE, AGE STRUCTURE, MORPHOLOGICAL AND PHYSIOLOGIKAL CHARACTERISTIC, BIOMASS.

Object of the study: the population of *D. polymorpha* in the large reaches of the lake. Naroch.

Purpose: to assess the density and characterize the structure of the *Dreissena* population in the large reaches of Lake Naroch.

Methods of investigation: standard field and laboratory hydrobiological methods.

In the course of the study, samples of *Dreissena polymorpha* with 5 transects were measured in a large stretch of the lake. The sampling points are characterized by a different size from 64 to 3922 org/m². The average density of populations located on the ground is equal to 223 org/m², and on macrophytes, respectively, 1444 org/m².

Biomass also changes over a wide range from 7.88 g/m² to 3100 g/m², which on the average gives us 375 g/m². The data of biomass and density do not significantly differ from the data from 2006 and enable us to state that the *dreissena* polymorpha population is in a stabilized condition.

To estimate the size of the age structure, 18 graphs were constructed reflecting the number of different size groups of mollusks. Based on the data on the correspondence of linear sizes to the age of mollusks, it can be concluded that 16 of the 18 test to 98% of the yearling dreissena, which can be explained by the characteristics of macrophytes as a substrate for attachment.